

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **M. B.**, zastoupena Mgr. Janem Durčákem, advokátem se sídlem Opatovická 4, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 20. 11. 2007, č. j. 30 Ca 80/2007 – 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Hradci Králové usnesením ze dne 20. 11. 2007, č. j. 30 Ca 80/2007 – 33, odmítl žalobu, kterou žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje (dále jen „krajský úřad“) ze dne 20. 4. 2007, zn. 25109/UP/2006/UI/B, jímž bylo jako opožděné zamítnuto odvolání stěžovatelky proti rozhodnutí Městského úřadu Nová Paka (dále jen „městský úřad“) ze dne 6. 9. 2006, č. j. SÚ-748/05-N-9, kterým byly zamítnuty její návrhy na obnovu řízení ukončených rozhodnutími městského úřadu ze dne 25. 4. 2005, č. j. SÚ-307/05-N-2, ze dne 1. 6. 2005, č. j. SÚ-533/05-N-2, a ze dne 20. 6. 2005, č. j. SÚ-619/05-N-2. Podle názoru krajského soudu nebyly v dané věci naplněny podmínky řízení, neboť stěžovatelka podala nepřipustnou žalobu ve smyslu ust. § 68 písm. a) s. ř. s. Jako důvod pro tento závěr krajský soud uvedl, že odvolání stěžovatelky proti rozhodnutí městského úřadu bylo skutečně podáno opožděně. Za tohoto stavu krajský soud konstatoval, že ochrany veřejných subjektivních práv ve správním soudnictví se lze domáhat teprve po vyčerpání řádných opravných prostředků, pokud je právní úprava připouští (§ 5 s. ř. s.). Svých práv se tedy žalobou proti rozhodnutí správního orgánu nemůže úspěšně domoci ten, kdo ve správním řízení proti rozhodnutí správního orgánu I.stupně řádné (včasné) odvolání nepodal s výjimkou případů, kdy rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu práv žalobce změněno k opravnému prostředku jiného. Stěžovatelka však řádné odvolání nepodala, nedbala tak svých práv, a tím se připravila o možnost soudního přezkumu dané věci. Nevyčerpání řádných opravných prostředků v řízení před správním orgánem totiž způsobuje nepřipustnost žaloby.

Proti tomuto usnesení podala stěžovatelka kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b), d) a e) s. ř. s., ve které namítala, že jí bránila ve včasném podání odvolání proti rozhodnutí městského úřadu pracovní neschopnost jejího tehdejšího zmocněnce. Jakmile pracovní neschopnost pominula, podal zmocněnec odvolání a zároveň v souladu s ust. § 28 zákona č. 71/1967 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) požádal o prominutí zmeškání lhůty. Nemoc zmocněnce byla doložena potvrzením o jeho pracovní neschopnosti. Krajský úřad však pracovní neschopnost zmocněnce nehodnotil jako závažný

důvod pro prominutí zmeškání lhůty. Podle ust. § 28 odst. 1 správního řádu je však správní orgán povinen prominout zmeškání lhůty z vážného důvodu, přičemž nemoc zmocněnce podle stěžovatelky mezi vážné důvody patří. Pokud měl krajský úřad pochybnosti o povaze této nemoci a jejích projevech, potom měl k objasnění této skutečnosti vést další dokazování. Závěr správních orgánů, že nemoc není vážným důvodem pro prominutí zmeškání lhůty, je nepřezkoumatelný. Krajský soud byl povinen zkoumat, zda postup správních orgánů při hodnocení nemoci zmocněnce ve vztahu k opožděnosti podaného odvolání byl správný. Stěžovatelka je toho názoru, že důvod pro odmítnutí žaloby nebyl založen, neboť řádné opravné prostředky vyčerpala. Z uvedených důvodů navrhla zrušení napadeného usnesení a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

Krajský úřad ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na podrobné odůvodnění svého rozhodnutí ze dne 20. 4. 2007, na předchozí vyjádření k žalobě a rovněž na odůvodnění napadeného usnesení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve považuje za nutné zdůraznit, že podřadila-li stěžovatelka důvody kasační stížnosti pod ustanovení v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., není toto podřazení správné, neboť směřuje-li kasační stížnost proti usnesení soudu o odmítnutí žaloby, připadá v úvahu pouze důvod podle písm. e) citovaného ustanovení, tj. nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu. V této souvislosti lze odkázat na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publikovaný pod č. 625/2005 Sb. NSS s touto právní větou: „Je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Pod tento důvod také spadá případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu, a dále vada řízení spočívající v tvrzené zmatečnosti řízení před soudem.“ Důvod kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. tedy v sobě zahrnuje jak nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu, tak i procesní pochybení soudu, která tomuto rozhodnutí předcházela. Nesprávná kvalifikace stížnostních důvodů stěžovatelkou však není na překážku jejímu projednání. Stačí, aby stěžovatelka důvody tvrdila.

V dané věci stěžovatelka zpochybňuje závěr krajského úřadu, že nebyl dán důvod pro prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání, v důsledku čehož krajský úřad nezákonně rozhodl o zamítnutí odvolání pro opožděnost. Tyto stížní námitky se však v ničem neshodují se žalobními body, které obsahovala žaloba podaná krajskému soudu, ačkoliv mohly, ba dokonce měly být uvedeny právě již v žalobě. K těmto stížním námitkám tak nelze přihlídnout, kasační stížnost je dle § 104 odst. 4 s. ř. s. in fine nepřípustná, a proto ji Nejvyšší správní soud odmítl podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s.

Vzhledem k tomu, že kasační stížnost byla odmítnuta, nemůže se Nejvyšší správní soud vyjádřit k důvodu, pro který byla žaloba krajským soudem odmítnuta. Přesto však poukazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek ze dne 5. 12. 2003, č. j. 5 A 14/2002 – 35 (publikovaný ve sbírce rozhodnutí NSS) ze dne 27. 11. 2008, č. j. 2 As 53/2007 – 111, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 8 As 51/2006 – 112, a ze dne 22. 12. 2005, č. j. 4 As 59/2004 – 66, týkající se nevyčerpání řádných opravných prostředků.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Kasační stížnost byla odmítnuta, a proto žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. května 2009

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu